

Učenje je pomembno!

Prepričanje, da smo se že vsega potrebnega za življenje naučili med rednim formalnim izobraževanjem, ne bi moglo biti bolj napačno. Učimo se vsak dan svojega življenja in potrebno je izkoristiti vse priložnosti, ki so nam na voljo. Vseživljenjsko učenje seveda ne pomeni, da moramo preživeti svoje življenje v razredu. S tem sicer ni nič narobe, vendar se lahko veliko naučimo tudi iz sveta okoli sebe. Preberimo knjigo, časopis, brskajmo po spletu za zanimivimi članki. Veliko se lahko naučimo ob pogovoru s prijatelji ali tujci, poslušanju zanimivih oddaj na radiu ali ob gledanju le-teh na televiziji.

Ni važno, za kakšen način učenja se odločimo, pomembno je samo, da to storimo. S kom bi se raje pogovarjali? Z nekom, ki je načitan in ostaja v koraku z aktualnim dogajanjem, ali z nekom, ki se v zadnjem desetletju ni naučil nič novega? Večina bi se odločila za prvega. Vseživljenjski učenci so veliko bolj sposobni zagovarjati svoje mnenje in lahko povedo veliko več zanimivega. Argument »za to sem prestar-a« preprosto ne zdrži. Nikoli nismo prestari, da se ne bi mogli naučiti česa novega. Svet se spreminja in stvari nikoli ne ostanejo enake. Pomembno je, da z učenjem nadaljujemo zato, da spremembam lahko sledimo. V nasprotnem primeru se nam bo zgodilo, da bomo sčasoma izločeni iz dogajanja okoli sebe.

Vsi smo rojeni z naravnimi talenti in sposobnostmi, kar pa ne pomeni, da smo mojstri že takoj, ko te talente prvič preizkusimo. Vseživljenjski učenci vedno nadgrajujejo svoje sposobnosti in se učijo novih. Več bomo vedeli, več strani iste zadeve se nam bo odprlo. Z branjem, poslušanjem tematskih oddaj na radiu in gledanjem na televiziji, udeleževanjem ciljnih dogodkov in delavnic ter s pogovori z drugimi se bomo seznanili z različnimi zornimi koti in se dodatno izobrazili. Morda ne bomo spremenili svojega mnenja, bomo pa razumeli, da pri vsaki zadevi obstaja več kot ena stran, ki jo je potrebno upoštevati.

Ko začnemo prizadevanja v smeri vseživljenjskega učenja, se verjetno ne bomo več ustavili. Več, kot bomo izvedeli, več bomo želeli vedeti. Udeleževanje izobraževalnih dogodkov in povezanih srečanj pomeni tudi, da se lepo uredimo in gremo od doma, srečamo somišljenike, spoznavamo nove ljudi, se odpremo navzven in vzpostavimo nove socialne kontakte.

Preverimo v svojem kraju, svojem društvu pa tudi širše, ali obstajajo možnosti brezplačnih ali poceni izobraževanj. Presenečeni boste, kako pestra je ponudba, samo pozanimati se je treba.

Alenka Reissner

Vsebina

Učenje je pomembno!	1	Verižni eksperiment	7
Projekt „Simbioza šola“	2	Starajoča se Avstralija, priložnosti za vse	8
Za višje pokojnine!	3	Spomini v Romuniji	11
S predsednikom vlade o ZDUS	3	Bolnišnica spomina lasi	11
Mnenje ZDUS k Nacionalnemu reformnemu programu	4	Razpis za predloge kandidatov za člane	
Manifest za učenje odraslih	5	NADZORNEGA SVETA Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola	12
EVRAG o organizacijah starejših	5	Kdor je v društvu, ni za zapečkom	13
Teden vseživljenjskega učenja	6	PRIJAVNICA: LIKOVNA KOLONIJA IZOLA 2016	13
Zadovoljni z izobraževanjem	6	Temne sence demence	15
V Ljubljani info točka za starejše	6	Že tretja Noč knjige	15

Projekt „Simbioza šola“

Projekt „Simbioza šola“ temelji na trajnostnem medgeneracijskem sodelovanju med mladimi in starejšimi. Cilj projekta je mreža osnovnih in srednjih šol, ki si pridobijo naziv Simbioza šola. Za pridobitev naziva šole brezplačno ponudijo računalniške učilnice za izvajanje računalniških delavnic za starejše. S svojimi učenci – prostovoljci v tekočem šolskem letu izvedejo računalniške delavnice po učnih načrtih Simbioze in na ta način starejšim v lokalnem okolju brezplačno predstavijo osnove dela z računalnikom. V mrežo Simbioza šola je danes vključenih že 128 osnovnih in srednjih šol po vsej Sloveniji.

Na spletni povezavi <http://www.simbiozasola.eu/index.php/o-projektu/sole-seznam-meni> je objavljen seznam šol, vključenih v ta projekt, podprt je tudi z interaktivnim zemljevidom. Vabimo predstavnike društev upokojencev in pokrajinskih zvez, da se (če se že niso) povežejo s Simbioza šolami v svojem okolju, se seznani z možnostmi izobraževanja svojih članov in se dogovorijo za izvedbo.

*Alenka Reissner,
predsednica Komisije za izobraževanje,
publiciteto in informatiko ZDUS*

Za višje pokojnine!

Vodstvo Zveze društev upokojencev Slovenije je na novinarski konferenci 17. marca predstavilo zahtevo za usklajitev pokojnin v letu 2016, programska izhodišča organizacije in vpliv politike na delo ZDUS.

Podpredsednik ZDUS Janez Sušnik je poudaril, da je ZDUS civilna družba, ki si želi sodelovanja z vsemi političnimi strankami, saj so člani ZDUS različno politično opredeljeni. Poudaril je, da si je ZDUS v letu 2016 zastavila naslednje pomembne teme: **redno ali izredno usklajevanje pokojnin (glede na življenjske stroške, plače in gospodarsko rast), za starostne upokojence poiskati**

rešitev v zakonodajni pobudi za spremembo Zpiz, pridobitev letnega dodatka v letu 2017 za upokojence s pokojnino do 1000 eur, pravico do dohodninske olajšave nad 70/75 let starosti in pravico do pogrebne (kot socialnega transferja) za tiste, ki imajo do 800 eur pokojnine. Poudaril je, da je ZDUS v sodelovanju z drugimi organizacijami vložila dve zakonski pobudi. Prva je pobuda o SDH in DUTB zaradi slabega gospodarjenja in kadrovanja v Nadzornem svetu brez civilne družbe in sindikatov (vložili skupaj s sindikati in Sintezo), druga pa o Zakonu o davčnem potrjevanju računov (problematika davčnih blagajn), ki so jo vložili skupaj s CNVOS, OKS in PZS. Dejal je, da mora vlada spoštovati sistemski zakon ter da si v ZDUS želijo boljšega sodelovanja s političnimi odločevalci. Sredstva iz pokojninske blagajne se morajo uporabljati samo za pokojnine in izplačila za upokojence. Politične odločevalce je pozval, naj pomagajo civilni družbi pri opravljanju humanitarnega dela in spodbujanju prostovoljstva. Anka Tominšek je izpostavila, da sta bili podani ideja in pobuda za to, da se letos v skladu s sistemskim zakonom (ZPIZ-2) izvede usklajitev, s strani in glede na stališča upokojencev. Usklajevanje pokojnin je tisti inštitut, ki ohranja vrednost pokojnin, ne le nominalno, ampak tudi realno. Na letni ravni bi to pomenilo približno 19 milijonov eur, na mesečni ravni pa 1,6 milijona eur, za zadnji kvartal pa 4,8 milijona eur. Na politično in drugo javnost je naslovila vprašanje, ali bi s temi sredstvi resnično ogrozili javno finančne izdatke države. Jasno je, da bodo potrebni ukrepi in da

bo potrebno podaljšati delovno starost in dobo. Vendar jo skrbi, kdaj bodo mladi dosegli polno delovno dobo, glede na razmere na trgu dela, če bo dovoljeno prekarno delo, če ne bo zaposlitev za nedoločen čas in če se bo nadaljevala izguba mlade delovne sile. Menila je, da je pokojninska reforma potrebna, ni pa tako aktualna, da bi morala biti prioriteta družbe. Dodala je, da bo morala družba pred novo reformo temeljito premisliti in izvesti analize. Od političnih odločevalcev je pričakovala povabilo na pogovor in argumentirano debato, vendar do tega še ni prišlo. Od politike pričakuje, da bo svojo »populistično spoštovanje« tudi udejanjila. Upokojenci pričakujejo odgovor vlade v roku nekaj mesecev, sicer bodo ukrepali v skladu z ustavo (jasno in odločno).

Podpredsednica ZDUS Vera Pečnik je poudarila, da je pokojnina ustavna pravica upokojencev in ne miloščina. Predstavila je program Starejši za starejše, kjer upokojeni prostovoljci obiskujejo starejše upokojence po Sloveniji (nad 69 let). V program je zajetih okrog 160.000 starejših, ki jih obiskujejo prostovoljke in prostovoljci. Ti so med letoma 2004 in 2015 opravili 6.922.332 ur prostovoljnega dela. Poudarila je težave s financiranjem programa in z zavarovanjem prostovoljcev, saj bi potrebovali precej več sredstev, kot jih dobijo sedaj. Poudarila je, da je program finančno podhranjen, kljub sofinanciranju različnih deležnikov. Opozorila je še, da je potrebno starejšim ljudem zagotoviti socialno varnost.

Anja Šonc

S predsednikom vlade o ZDUS

O ZDUS, ki letos obeležuje 70-letnico delovanja, je predsednika Vlade RS dr. Mira Cerarja na nedavnem uradnem obisku seznanil podpredsednik ZDUS Janez Sušnik. Predstavil mu je delovanje ZDUS ter številne domače in mednarodne projekte največje organizacije civilne družbe v Sloveniji, ki združuje 510 DU z okrog 210.000 člani. Izpostavil je aktivno delovanje na različnih področjih družbenega in političnega življenja ter prizadevanja za vključnost starejše generacije v vse pore naše družbe. Žal ta premalo izkorišča neprecenljiv potencial znanja in izkušenj starejše generacije, ki bi lahko s svojimi strokovnjaki še bolj tvorno sodelovala pri reševanju različnih problemov. Opozoril je tudi na humanitarno dejavnost ZDUS-a, ki s svojimi prostovoljskimi aktivnostmi močno razbremenjuje državno blagajno. ZDUS pozorno bdi nad sprejemanjem zakonodaje, ki zadeva

upokojence, vodstvo vzdržuje stalne stike z zakonodajno in izvršilno vejo oblasti ter opozarja na položaj upokojencev. V stikih je z vsemi parlamentarnimi strankami, čeprav od vseh ne dobi zadostne podpore ali povratnih informacij. DeSUS, ki je glede na svoj program zaveznica upokojencev, je do sedaj že naredila nekaj pozitivnih premikov in jih bo morala v bodoče storiti še več. ZDUS se do danes ni posluževala ekstremnih ukrepov za uresničitev svojih ciljev (usklajevanje pokojnin, dohodninske olajšave za upokojence, demografski sklad, zakon o dolgotrajni oskrbi, ohranitev javnega zdravstva, urad za starejše, breme davčnih blagajn za društva itd.), tudi protestov na ulicah ne, vendar te možnosti ne gre več izključevati.

Predsednik vlade je pozitivno ocenil poslanstvo ZDUS na vseh ravneh.

info.zdus

Mnenje ZDUS k Nacionalnemu reformnemu programu

Zveza društev upokojencev Slovenije je temeljito proučila glavne cilje in usmeritve ekonomske politike 2016–2017 ter ključne prioritete ekonomske politike v naslednjih dveh letih, ki jih predvideva Nacionalni reformni program 2016–2017. Pripombe in predloge je poslala Ekonomsko socialnemu svetu, ministru za finance Dušanu Mramorju. ZDUS je posebno pozornost namenila poglavjem nacionalnega programa, ki zadevajo neposredno interese upokojencev, in sicer pokojninski ter zdravstveni sistem.

Iz gradiva izhaja, da je Slovenija s svojimi ukrepi, izhajajočimi iz Specifičnih priporočil EU v letu 2015, dosegla pomemben napredek pri izboljševanju na gospodarskem in socialnem področju. Doseženo je bilo tudi znižanje javnofinančnega primanjkljaja. V gradivu so naštet področja, kjer so navedeni doseženi rezultati in izvedeni ukrepi. Med temi so za nas zlasti pomembni ukrepi s področja kakovosti javnih financ. Program navaja, da je pripravljen osnutek Bele knjige za razvoj pokojninskega sistema in da je sprejeta Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva do 2025, izveden pa je tudi pregled zdravstvenega sistema, ki vključuje še pregled izdatkov.

Med prednostnimi ukrepi Slovenije v Nacionalnem reformnem programu, povezanem s prednostnimi ukrepi na področju Letnega pregleda rasti v letu 2016, so na področju demografskih izzivov predvideni ukrepi za izvajanje zdravstvene reforme, sistema dolgotrajne oskrbe in priprave podlag za reformo pokojninskega in zdravstvenega sistema.

V poglavju 1.4.4., ki se nanaša na razvoj pokojninskega sistema, je razvidno, da bo kljub pozitivnim učinkom pokojninske reforme iz 2013 pripravljena Bela knjiga o reformi pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki bo vsebovala nabor možnih ukrepov za zagotovitev dolgoročne finančne vzdržnosti pokojninskega sistema in dostojne pokojnine tudi po izteku prehodnega obdobja iz reforme 2013. Program daje poudarek tudi vključitvi v II. steber pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter krepitvi vloge prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Menimo, da načrtovanje nove pokojninske reforme, ki naj bi bila pripravljena na podlagi izsledkov strokovnih izhodišč za reformo pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Bela knjiga), ni primerno, saj vemo, da vsaka najava pokojninske reforme povzroči hitenje posameznih potencialnih upokojencev, da se odločijo za upokožitev (spomnimo se primera iz leta 2013). Psihološki strah pred novimi pogoji upokojevanja, zlasti strožimi, bo imel negativen vpliv na cilje decembra 2015 sprejete novele zakona ZPIZ-2B. Cilj navedenega zakona je vzpodbujati vse zavarovance k vztrajanju v polni zapo-

slitvi, tudi tistih, ki so že dopolnili 65 let in izpolnjujejo pogoje za starostno ali predčasno pokojnino, ne pa takojšnje upokojevanje.

Glede na konstantno padanje realne vrednosti pokojnin in vse slabše razmerje med povprečno neto pokojnino in povprečno neto plačo menimo, da bi moral program med ukrepi za zaustavitev nadaljnjega zmanjševanja deleža pokojnin v plačah nujno predvideti izredno uskladitev pokojnin v letu 2016.

Svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije je namreč na svoji 15. seji 29. februarja 2016 sprejel sklep, s katerim predlaga Vladi RS, da se na podlagi 8. odstavka 430. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) v letu 2016 izvede izredna uskladitev pokojnin. Vendar vlada na predlog zavoda do danes še ni sprejela soglasja k predlaganemu sklepu. Znale so le informacije vladnih predstavnikov v medijih, da fiskalno stanje pokojninske blagajne ne dopušča predlagane izredne uskladitve pokojnin. Kako se upokojencem poslabšuje gmočni položaj v primerjavi z aktivno populacijo, nazorno kažejo statistični podatki Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje o razmerju med povprečno pokojnino in povprečno neto plačo. Leta 2005 je povprečna neto starostna pokojnina še znašala 69,1 % povprečne neto plače, vse pokojnine pa 62,7 %, leta 2014 se je delež povprečne neto starostne pokojnine znižal na 61,0 %, vseh pokojnin pa na 56,1 %. V letu 2015 pa so se ta razmerja še nekoliko poslabšala.

Upokojenci se zavedamo težkih družbeno ekonomskih razmer, ki nas pestijo v zadnjih letih. Prav tako se zavedamo prizadevanja države in sprejema omejitvenih ukrepov za stabilizacijo javnih financ. Menimo, da smo upokojenci v prizadevanjih za stabilizacijo našega gospodarskega sistema in javnih financ prevzeli izjemno velik del bremena. Finančni učinki kot seštevek učinkov po posameznih letih od leta 2012 do vključno leta 2015 (posledica omejitev po ZUJF), znašajo brez učinkov iz preteklih let 148,3 milijona eur. Pri tem opozarjamo na neenako obravnavo upokojencev in zaposlenih v javnem sektorju, saj so bili ukrepi glede omejitve plač po ZUJF za javne uslužbenke ukinjeni.

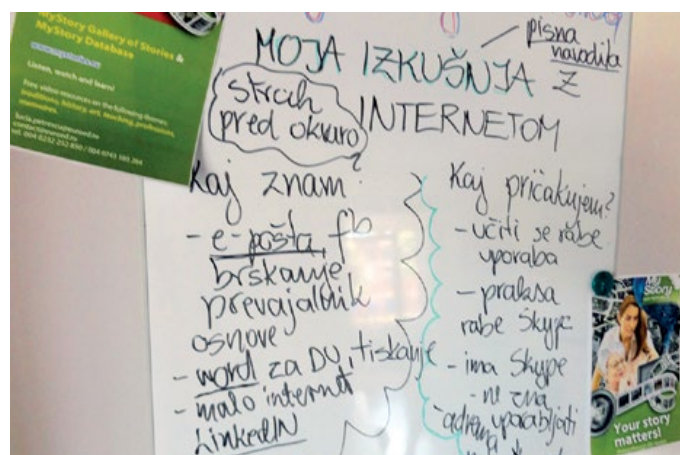
Opozarjamo, da upokojenci teh bremen v bodoče ne moremo več prevzemati v takšnem obsegu, kot smo jih prevzemali do sedaj, zato zahtevamo, da se v Nacionalnem reformnem programu za naslednji dve leti načrtujejo tudi ustrezna sredstva za izredno oziroma redno usklajevanje pokojnin. Pripominjamo, da je po statističnih podatkih Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v decembru 2015 že 28 % upokojencev prejelo starostno pokojnino do 500 eur. To pomeni, da je kar 106.540 upokojencev živelo pod pragom revščine. Glede na ugotovitve in ukrepe iz Nacionalnega reformnega programa in upoštevaje demografska gibanja v povezavi s strpnostjo pokojninske blagajne na dolgi rok opozarjamo, da med ukrepi pogrešamo ustanovitve neodvisnega avtonomnega demografskega sklada, namenjenega prilagajanju oziroma odzivu na predvidene demografske spremembe v prihodnosti, ki bo namenjen predvsem novim generacijam upokojencev.

Na področju ukrepov v poglavju 1.4.3., ki zadeva zdravje ljudi, pogrešamo konkretnije ukrepe. Zlasti bi bilo v zvezi z zdravstveno reformo oziroma pripravo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju potrebno nakazati smeri preoblikovanja dosedanjega prostovoljnega dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Prav tako pogrešamo v letu 2016 ali vsaj v letu 2017 sprejem Zakona o dolgotrajni oskrbi. Reformni program načrtuje le nadaljevanje aktivnosti za pripravo in sprejem zakona. Menimo, da so potrebe in nujnost po sprejemu navedenega zakona takšne, da bi ga morali sprejeti v obravnavanem obdobju, saj vemo, da aktivnosti za sprejem zakona trajajo že več kot desetletje.

Manifest za učenje odraslih

Evropsko združenje za izobraževanje odraslih je objavilo *Manifest za učenje odraslih v 21. stoletju*, ki predlaga, »da ustvarimo učečo se Evropo, takšno Evropo, ki bo imela potrebne spretnosti, znanje in kompetence, da se pozitivno spopade s prihodnostjo« (2016). Zanimivi so izsledki raziskav s področja izobraževanja odraslih, ki jih beremo v publikaciji in ki pričajo, da so udeleženci izobraževanj v povprečju bolj pripravljeni sodelovati in igrati pozitivno vlogo v javnem življenju, prispevati k aktivni družbi ter kot prostovoljci delajo pogostejše od tistih, ki se izobraževanj ne udeležujejo.

Da ima izobraževanje, tako formalno kot neformalno, prednosti in številne koristi za posameznikovo življenje, je znano dejstvo, predvsem zato, ker lahko z udeležbo v izobraževanju vplivamo na preseganje socialno-ekonomske izključenosti posameznih ranljivih skupin. Te teme je ZDUS dodobra spoznal s sodelovanjem v evropskem projektu MATURE – Naj bo učenje odraslih koristno, pomembno in mikavno, v sklopu katerega smo objavili gradivo **»Učenje v pozni življenjski dobi za vse«**. Glavno sporočilo in rezultati projekta, ki jih poskušamo tudi danes udejanjati in se nanašajo na eno izmed poslanstev ZDUS, je: »Dolgotrajna samostojnost starejših odraslih je odvisna od njihove sposobnosti učenja.« Zavedamo se, da se mnogi starejši nočejo ali ne želijo učiti v klasičnem pomenu besede, predvsem novih znanj, povezanih z informacijskimi tehnologijami. A se je potrebno zavedati, da jih večina nezavedno uspešno in redno pridobiva nove kompetence, ki so rezultat dejavnikov, kot so potrebe (na primer zdravstvene težave), želje ali druge obveze. Preprost primer je ta: mnogi starejši se danes s pomočjo vnukov naučijo rokovati s pametnimi telefoni, pa tega niti ne dojemajo kot »proces učenja« oziroma kot pridobitev nove veščine, kar v resnici je. Rokovanje s pametnimi telefoni vsekakor olajša delo z drugimi napravami na dotik, ki jih lahko danes srečamo pri opravljanju običajnih dnevnih opravil. Najbolj prodoren dokaz koristnosti učenja v pozni življenjski dobi pa seveda lahko dokažemo na primeru spopadanja z

zdravstvenimi težavami, povezanimi s starostjo. Učenje, branje in vključevanje v društva ali skupine za samopomoč povečuje temeljne zmožnosti za obvladovanje lastnih zdravstvenih težav, slednje pa zagotovo vodi do bolj zdravega in samostojnejšega življenja tudi v pozni življenjski dobi.

Po podatkih projekta MATURE 24 od vsakih 25 ljudi, starih 65 let in več, med 28 državami članicami EU **ni** vključenih v izobraževanje, usposabljanje ali učenje. Zato je pomembno, da se v družtvih, kjer organizirate najrazličnejša izobraževanja, zavedate pomembnosti vključevanja predvsem tistih članov in drugih starejših v vaši okolici, ki se vam navadno **ne pridružijo** na izobraževanju. Razmislite o načinih, kako bi jih lahko pritegnili: morda je to določena tema, morda osebno povabilo, morda zadostuje, da prostovoljec pospremi to osebo do vašega društva. Poskusite prispevati k ustvarjanju učeče se skupnosti z vključevanjem članov in starejših v učenje in izobraževanje.

Dijana Lukić

Vir: Manifest za učenje odraslih v 21. stoletju
(Evropsko združenje za izobraževanje odraslih – EAEA)

EVRAg o organizacijah starejših

Priprave na srečanje Generalnega sveta EVRAg (Evropska federacija starejših), ki bo v začetku maja v Ljubljani, so v polnem teku. Za tiste, ki se z mednarodnimi organizacijami do zdaj niso kaj dosti ukvarjali, naj povem, da je EVRAg nastal pred skoraj petdesetimi leti kot prva evropska organizacija seniorjev. Predstavlja skupna prizadevanja organizacij nevladnega značaja za prebujanje zavesti o problemih vse številčnejše populacije starejših in iskanje načinov za njihovo reševanje. Članstvo presega okvir Evropske Unije, saj se v njem pojavljajo tudi Albanija, Izrael, Ukrajina ...

Letošnje srečanje Generalnega sveta (GS) bo imelo v svojem programskem okviru Mednarodno konferenco na temo »Organizacije starejših, njihova učinkovitost in vpliv v družbi«. Tema se dotika specifik in izzivov staranja ter uveljavljanja predlogov za potrebne spremembe ali aktivnosti v družbi preko organiziranega delovanja starejših.

Konferenca bo v petek, 6. maja 2016, med 9. in 14. uro v sejni dvorani Mestne občine Ljubljana. Svoje prispevke bo predstavilo 7 gostov iz drugih držav in prav toliko iz Slovenije. Udeležence konference bo sprejel župan mestne občine Ljubljana, pozdravne

nagovore pa bodo imeli minister za zunanje zadeve, predsednik AGE platform – organizacije starejših v EU, predsednik EVRAg, podpredsednik ZDUS in državna sekretarka iz kabineta predsednika vlade. Poleg organizacije sestankov bomo udeležencem srečanja omogočili ogled novosti v Ljubljani in obisk kulturnega dogodka.

Dogodek bo skupaj z mednarodno konferenco osvetlil jubilej Zveze društev upokojencev Slovenije, ki letos praznuje 70-letnico obstoja. Medtem ko je sestanek GS, ki bo v soboto, 7. maja, namenjen le članom in članicam GS, je mednarodna konferenca namenjena širšemu krogu, predvsem tistih, ki v okviru ZDUS vodijo določene aktivnosti, projekte, delovne skupine, pokrivajo strokovna področja in usmerjajo delo večjega števila društev, ter tudi širši javnosti. Čeprav je delovni jezik angleščina, bomo poskrbeli za to, da bo predstavitev možno spremljati v slovenščini. Glede na aktualnost tematike o starejših in medgeneracijskem sodelovanju ter glede na to, da gre za dogodek ob robu praznovanja 70-letnice ZDUS, pričakujemo, da se bodo konference udeležili vsi zainteresirani, še posebej povabljeni nosilci nalog in funkcij.

Jožica Puhar

Teden vseživljenjskega učenja

Letos bo med 13. in 22. majem že 21. Teden vseživljenjskega učenja, teden, v katerem promoviramo izobraževanje in učenje po vsej Sloveniji. Projekt koordinira Andragoški Center Slovenije, v njem pa sodeluje več kot 100 različnih skupin, ustanov, društev in posameznikov, ki se jim učenje in izobraževanje v kateri koli življenjski dobi zdi pomembno. V Teden vseživljenjskega učenja bodo zajeti vsi dogodki, izpeljani med 13. majem in 30. junijem, tako da bo v svojem lokalnem okolju vsak našel vsaj enega ali morda več izobraževalnih, promocijskih, informativno-svetovalnih, družabnih in kulturnih dogodkov, ki se jih bo lahko udeležil. Izpeljanih bo tudi nekaj skupnih akcij, kot so: »Dan učečih se – Naj se sliši naš glas!« (16. maj), »Učenje in kultura z roko v roki« (17. maj), »Parada učenja – Dan učečih se skupnosti« (18. maj), »Radi pišemo z roko« (19. maj), predvidena pa sta tudi dan za akcijo »Slovenija – mentorska država« in akcija »**Dan starejših – Čili, zdravi, informirani in dejavni**«, za katero je kontaktna oseba Alenka Reissner, predsednica Komisije za izobraževanje, publiciteto in informatiko ZDUS. Podrobnejšo napoved dogodkov in aktivnosti bomo objavili v prihodnji številki časopisa.

Zadovoljni z izobraževanjem

Februarja letos smo uspešno zaključili izobraževanja za računovodje in blagajničarje v DU, ki so v trimesečnem obdobju potekala po vseh pokrajinah. Udeležilo se ga je 485 članic in članov, skupaj je bilo izvedenih kar 42 ur izobraževanja oziroma usposabljanja.

Letošnje seminarje smo si zamislili nekoliko drugače. Na ravni ZDUS smo namreč spoznali, da se med delom v društvih večkrat pojavi potreba po določenih informacijah o delovanju ZDUS, zato je uvodni del izobraževanj potekal na temo Vloga ZDUS. Poslovna tajnica Nika Antolašić je predstavila, katera vsebinska področja pokriva ZDUS in na koga se lahko člani obrnete za pomoč. V drugem delu je potekalo izobraževanje s področja računovodskega in finančnega poslovanja v DU, z dodatkom o davčnih blagajnah, ki ga je izvedla računovodkinja ZDUS Mojca Adam

Derganc. Splošni vtisi in evalvacija izobraževanj so pokazali, da je bilo 78 % DU zelo zadovoljnih z izvedbo seminarja, 83 % jih je odgovorilo, da so prejeli dovolj koristnih informacij, kar pomeni, da so bila gradiva, ki so jih prejeli udeleženci, pripravljena kakovostno in primerna za nadaljnjo uporabo, kar je potrdilo 82 % DU. Približno 49 % jih je odgovorilo, da so bile vsebine predstavljene odlično, 47 % pa jih je ocenilo kot primerne. Udeleženci so tudi povedali, da bi si v bodoče želeli več informacij, povezanih z organizacijo izletov, e-poslovanjem in urejanjem pogodbenih razmerij v DU. Ocenjujemo, da so izobraževanja za društva upokojencev na letni ravni še kako pomembna, zato se zahvaljujemo organizatorjem na ravni PZDU, ki so omogočili izvedbo tokratnega izobraževanja.

Dijana Lukić

V Ljubljani info točka za starejše

V prostorih Centralne informacijske pisarne MOL na Mačkovi ulici 1 v Ljubljani je zaživela Informacijska točka za starejše 65+ in za osebe z oviranostmi. V njej je mogoče dobiti osnovne informacije o storitvah in aktivnostih, ki so meščanom na voljo v Mestni občini Ljubljana. Točko 65+ so odprli na dan žensk, 8. marca 2016, ob

udeležbi župana Zorana Jankoviča, predstavnikov mestne uprave in predstavnikov ZDUS-a. Pobudo za info točko je dala ena od koalicijskih strank, delovala pa bo v okviru Odseka za pobude občanov. Uradne ure so ob ponedeljkih in petkih od 10. do 14. ure in ob sredah od 12. do 16. ure. Informacije: **01 306 11 74, 65+@ljubljan.si**

Verižni eksperiment

Med upokojenci je veliko rokodelcev, ki si še želijo ustvarjati ter koristno uporabljati svoje znanje in pridobljene spretnosti. Svoje specialno znanje bi z veseljem prenesli na mlajši rod. Redka so društva upokojencev, ki ponujajo pogoje, v katerih lahko njihovi člani zadovoljijo svoje interese po ročnem ustvarjanju. V DU Jesenice smo razvili dejavnost, ki spretnim obrtnikom nudi izziv njihovem znanju in omogoča zadovoljstvo po uspešno končanem delu: že četrto leto sodelujemo v projektu Verižni eksperiment (VE). Podrobnejši opis najdete na spletni strani <http://www.verizni.si/>.

Projekt smo začeli z vedenjem, da imajo tudi moški upokojenci svoja »ročna dela«, ter z namenom, da v skupini zadovoljijo želje po ustvarjanju in medsebojnem sodelovanju. Med upokojenci je veliko odličnih bivših rokodelskih specialistov in škoda je, da bi zaradi upokojitve ta znanja in spretnosti zanemarili ali celo pozabili. To še posebej velja za Jesenice, ker je železarna vedno potrebovala odlične strokovnjake. Njihovo znanje želimo uporabiti in jim hkrati omogočiti, da svojih spretnosti naučijo še druge. Prav je, da vedo, da njihova znanja še vedno kdo potrebuje.

Prvi člen, ki smo ga izvedli timsko, je bil Plavž. V njem smo predstavili vse značilnosti Jesenic: rudnik, delo v železarni, hokej. Ker je bila to v društvu novost, ni bilo veliko kandidatov, ki bi pristopili k ustvarjanju, a dovolj, da smo člen realizirali. Izdelava posameznih delov člena je zahtevala veliko spretnosti, različno rokodelsko znanje, veliko načrtovanja in poskušanja, tudi neuspešnih zamisli. Potrebni material in orodje smo črpali iz domačih delavnic, ker za to dejavnost ni bilo denarja. Ustvarjanje nas je združevalo, bogatilo in zaposlilo. Tudi na domače obveznosti smo včasih pozabili, celo na kosilo ali večerjo. Ni nam bilo žal porabljenega časa, nismo šteli ur, a vemo, da jih je bilo veliko, preko 500. Ponosni smo bili, ko smo svoj člen predstavili na državni prireditvi Verižni eksperiment 2013 v Ljubljani. Bil je nekaj posebnega, z zanimivo vsebino, precizno narejen, zanesljiv in lep na izgled. Bil je tudi prvi člen, pri katerem je ista kroglica sprožila vsa dogajanja v členu od začetka do konca in nadaljevala pot k naslednjemu členu. Bili smo edini upokojenci med mladino. Strokovna komisija nam je dodelila prvo nagrado. Ob podelitvi smo spoznali, da smo na pravi poti.

Že na začetku smo spoznali, da je VE odlična priložnost za medgeneracijsko sodelovanje. Pri izdelavi člena se lahko družijo vse generacije in prenašajo znanje med seboj. Med izdelavo člena Plavž smo začeli vabiti k sodelovanju zainteresirano mladino. Še nedokončani člen smo prikazovali na različnih prireditvah na Jesenicah. Nekaj šolarjev je prišlo tudi v Dom društva upokojencev, a smo hitro ugotovili, da tam pogoji za delo niso dobri.

Našli smo boljšo rešitev: upokojeni »rokodelci« so postali mentorji krožka VE. Šolski prostor je učencem bolj domač, delujejo v organizirani skupini kot krožek pod vodstvom učitelja, orodje in osnovni material jim preskrbi šola, poleg tega pa tekmujejo za šolo. Naloga naših »rokodelcev« je, da usmerjajo ideje otrok v

realne možnosti, skrbijo za sistematičen pristop k izdelavi člena, jih naučijo narisati pravilno skico s potrebnimi merami, učence učijo osnovne ročne spretnosti in izdelajo posamezne tehnične zahtevne dele, ki so za učence preveč komplicirani ali natančni.

Medgeneracijsko sodelovanje je na šolah obrodilo dobre rezultate. Zanimanje za tehnične poklice se je povečalo. Posamezni učenci so se odločili za bodoči poklic prav zaradi sodelovanja pri verižnem eksperimentu. Nekateri šole so dodatno opremile tehnične delavnice za potrebe VE, utrdilo se je sodelovanje med šolami in DU Jesenice. Doslej smo sodelovali z OŠ Prežihov Voranc, OŠ Tone Čufar, OŠ Koroška Bela in Gimnazijo Jesenice. Na podlagi medsebojnega sodelovanja je OŠ Prežihov Voranc že dvakrat zapored prejela prvo nagrado strokovne komisije, in sicer na prireditvi VE 2014 in 2015. Rezultat naših aktivnosti je, da smo letos mi organizatorji prireditve Verižni eksperiment, ki bo 28. maja 2016 v Kolpernu na Jesenicah.

Nikjer nismo zasledili razpisa, ki bi nudil sredstva za podobne programe, neposredne podpore za tovrstno aktivnost pa nismo uspeli dobiti. Naši »rokodelci« so prostovoljci, celo potne stroške krijejo sami. To je tudi razlog, da nam primanjkuje »rokodelcev« za širjenje dejavnosti in večji obseg dela v širši okolici.

Opisani uspehi so potrditev, da delamo za družbo koristno delo in sebi v veselje. Svoje izkušnje želimo deliti tudi z drugimi društvi upokojencev in jih vsaj nekaj pridobiti za projekt VE. Menimo, da je projekt preizkušen v tolikšni meri, da ga lahko prevzamejo tudi druga zainteresirana DU, ki smo jim pripravljeni pomagati v okviru naših možnosti. Projekt zadovoljuje potrebo upokojencev po na-

črtovanju, ustvarjanju, učenju in izpopolnjevanju, koristni izrabi znanja, druženju in zabavi. Vsega tega so deležni člani tima, ki si zastavijo cilj izdelati člen verižnega eksperimenta in predstaviti njegovo delovanje v javnosti. Če se odločijo še za mentorsko vlogo v okviru šole, mladinske organizacije ali DU, bodo rezultati medgeneracijskega sodelovanja: prenos znanja, druženje in koristnost, medgeneracijska povezanost in toleranca. Širila se bo tehnična kultura.

Stane Arh, podpredsednik DU Jesenice

Starajoča se Avstralija, priložnosti za vse

Avstralski dokument 'National strategy for an Ageing Australia' (Starejša Avstralija, izzivi in priložnosti za vse) je bil napisan za obdobje 2001–2015, za obdobje 2004–2008 pa so pripravili še Akcijski načrt staranja prebivalstva avstralskih lokalnih vlad. Avstralija je ekonomsko močna država, zato so pisci dokumenta menili, da demografske spremembe ne bodo bistveno vplivale na hitrost razvoja. Kljub temu se je treba pravočasno pripraviti na spreminjajoče se demografske razmere. Nujni bodo ukrepi, ki bodo podpirali neprekinjen ekonomski in socialni prispevek starejših.

Nove generacije starejših bodo imele druga pričakovanja in potrebe, drugače bodo vodile svojo starost, kar je izziv za gospodarstvo. Zdravje in kakovost življenja bosta še naprej najpomembnejši temi v starajoči se družbi. Finančno načrtovanje in osveščanje o pomenu varčevanja bosta ključni temi vedno večjega števila Avstralcev. Vse bolj bo pomembno načrtovanje pred pokojem in kako preživeti podaljšano dobo upokojitve. Starejši delavci bodo nujno potrebovali dodatna izobraževanja. Država bo morala poskrbeti za njihovo zaposlovanje in podaljšanje zaposlitvenega obdobja.

Pozitiven in osveščen odnos starejših in do starejših je ključen za uspeh dolgožive družbe. Umetne in resnične ovire participaciji starejših v ekonomskem in socialnem življenju bo treba odstraniti. Generacija starejših, ki prihaja, bo najbolj izobražena doslej. Zelo verjetno se bo želela izobraževati naprej, kar bo prineslo ekonomske in socialne pridobitve za družbo. Večja skupina starejših bo na voljo za prostovoljstvo.

Pričakovati je naraščajoče razlike med starejšimi. Vsi starejši niso krhki in bolni, dejansko jih zelo malo uporablja storitve dolgotrajne oskrbe. Potrebne bodo raziskave dogajanja v dolgoživi družbi. Dobra podatkovna baza bo pripomogla k političnim in administrativnim odločitvam.

Struktura nacionalne strategije:

1. neodvisnost in samozadostnost starejših (vključno z zaposlenostjo starejših),
2. odnos do starejših, življenjski stil in podpora lokalne skupnosti,
3. zdravo staranje,
4. kakovostni oskrba in nega.

Starajoča se Avstralija

1. cilj: Varen in vzdržan pokojninski prihodek.

2. cilj: Pokojninski sistem mora zagotoviti primerno pokojnino vsem starejšim Avstralcem, potrebno je podpreti in spodbujati individualne prispevke k pokojnini skozi vse življenje.

Aktivnosti, ki so jih leta 2001 načrtali na tem področju:

- Vzdrževati vrednost starostnih pokojnin s prilagajanjem gibanju življenjskih stroškov.
- Nadaljevati z osveščanjem prebivalstva, da si bodo lahko višji standard zagotovili le z dolgoletnim varčevanjem za starost.
- Zagotoviti, da bo individualno varčevanje v bankah varno v daljšem obdobju.

Področje spreminjajoče se delovne sile

1. cilj: Odstranitev ovir za nadaljnjo participacijo starejših delavcev v delovni sili.

2. cilj: Zaposlitveni sistem, ki prepozna pomen ostajanja starejših delavcev na delu v luči predvidenega zmanjšanja novih vstopov med delovno silo.

Naloge za izpolnitev ciljev:

- Opozoriti na staranje delovne sile in pomanjkanje mladih delavcev.
- Širiti prepoznavanje pomena in prednosti izobraževanja in participacije starejših delavcev za rast produktivnosti in ekonomsko rast.
- Spremeniti kulturo na delovnem mestu ter v širši družbi o pomenu in prispevku starejših delavcev.
- Povečati možnosti kontinuiranega izobraževanja in profesionalnega razvoja starejših delavcev, primerno njihovim potrebam.
- Vzpostaviti partnerstvo med delodajalci in zaposlovalnimi servisi za izboljšanje priložnosti za starejše delavce.
- Odstraniti ovire in ponuditi priložnosti starejšim.

Odnos do starejših in življenjskega stila ter podpora lokalne skupnosti

1. cilj: Avstralska družba ima pozitivno sliko o starejših Avstralcih, ceni njihovo različnost in prepozna mnogo vlog in prispevkov starejših v gospodarstvu in lokalni skupnosti.

2. cilj: Javna, zasebna in lokalna infrastruktura morajo biti na voljo v podporo starejšim in njihovi participaciji v družbi.

Aktivnosti za uresničitev ciljev:

- Spodbuditi vlado, podjetja, medije in lokalne skupnosti k promociji in podpori bolj pozitivne slike in odnosa do staranja in starejših.
- Promovirati boljšo komunikacijo in razumevanje med starejšimi in mlajšimi.
- Spodbuditi podjetja, servisno dejavnost in lokalno skupnost k prepoznavanju izkušenj in znanja ter kapacitet, ki jih lahko starejši Avstranci doprinesejo v zaposlovanju in prostovoljskem sektorju.
- Izboljšati dostopnost starejših do cenovno dosegljivih bivalnih prostorov s finančno in drugo pomočjo.
- Raziskati možnosti za bivanje starejših v domačem okolju oz. jim pomagati do bivalnih možnosti, ki bolj odgovarjajo njihovim potrebam.
- Spodbuditi stanovanjsko industrijo h gradnji bivališč, primernih za starejše, in jih spodbujati k inovativnim pristopom.
- Izboljšati transportne možnosti za starejše v smislu varnosti, časovnega razporeda, cene, dostopnosti in fleksibilnosti.
- Prilagoditi gradnjo cest in prevozna sredstva potrebam starejših.
- Zagotoviti varnost dostopa do servisnih dejavnosti za starejše.
- Skrbeti za socialno vključenost starejših, za boljšo informiranost, prilagojeno njihovim potrebam in znanju.
- Spodbujati izdelavo uporabnikom prijazne standardizirane nove tehnologije in izboljšati možnosti starejših, da se jo naučijo uporabljati.
- Povečati število starejših, ki se vključujejo v vseživljenjsko izobraževanje.
- Spodbuditi podjetja k odgovoru na naraščajočo skupino starejših potrošnikov z zagotovitvijo primerne izbire produktov in servisnih dejavnosti.
- Bolje razumeti, kako izrabiti socialni kapital in s tem pospešiti razvoj avstralske družbe.

Zdravo staranje

1. cilj: Vsi Avstranci imajo vse življenje možnost, da izboljšajo svoje fizično, socialno in duševno zdravje.

2. cilj: Strategije zdravja prebivalstva promovirajo in podpirajo zdravo staranje skozi vse življenje.

3. cilj: Informiranje, raziskave in infrastruktura zdravstvenega varstva so v podporo zdravemu staranju avstralskega prebivalstva.

Za uresničitev ciljev so si zastavili naslednje naloge:

- Zagotoviti prebivalcem Avstralije takšne socialnoekonomske pogoje, ki bodo optimizirali možnosti za promocijo fizičnega, socialnega in duševnega zdravja skozi ves življenjski cikel.
- Povečati vlogo preventivnih programov in programov zgodnjega odkrivanja bolezni v zdravstvenem sistemu.
- Razviti trdno raziskovalno bazo za promocijo zdravega staranja.
- Razviti bolj koordiniran strateški vseživljenjski pristop k preprečevanju bolezni in invalidnosti ter vodenju teh ljudi.
- Spodbujati razvoj strategij zdravja prebivalstva, vključno s starejšimi.
- Dvigati osveščenost starejših ter njihovih formalnih in neformalnih negovalcev o pomenu promocije zdravega načina življenja za vzdrževanje zdravja in funkcijskih sposobnosti.
- Razviti v programih zdravega staranja izobražen zdravstveni kader po vsej državi.
- Zagotoviti informacije, ki bodo ljudem omogočile suvereno sprejemati odločitve za izboljšanje zdravja.
- Omogočiti lokalne programe za promocijo zdravja.

Kakovostna nega in oskrba

1. cilj: Zdravstveni sistem, ki je usmerjen na zdravje in potrebe starejših Avstralcev po negi, in primerna infrastruktura, ki jim to zagotavlja.

2. cilj: Sistem dolgotrajne oskrbe, ki starejšim zagotavlja cenovno in prostorsko dosegljivo, primerno in kakovostno oskrbo in nego.

3. cilj: Sistem dolgotrajne oskrbe, ki zagotavlja integrirano in koordinirano reševanje in informiranje starejših Avstralcev z multiplo sklerozo, pomembno in različno nego.

4. cilj: Vzdržen sistem dolgotrajne oskrbe, ki je uravnotežen med javnim in zasebnim financiranjem ter nudi izbiro starejšim ljudem.

Da bi cilje uresničili, so si zadali naslednje naloge:

- Izboljšati podatke o potrebah po dolgotrajni negi in o zadovoljevanju potreb.
- Izboljšati načrtovanje servisne dejavnosti in pravičnega usmerjanja sredstev v vseh sektorjih, zadolženih za dolgotrajno oskrbo, da bi starejšim zagotovili dostopnost do prave oblike in ravni oskrbe.
- Izkoristiti napredek v zdravstveni in informacijski tehnologiji ter servisni dejavnosti dolgotrajne oskrbe za izboljšanje koordinacije in nudenja storitev dolgotrajne oskrbe starejšim.
- Razviti dovolj velik in primerno distribuiran kadrovski potencial, da bodo zadovoljene potrebe po različni oskrbi starejših.
- Zagotoviti informacijski sistem, ki bo starejšim in njihovim negovalcem omogočil suverene odločitve o oskrbi in participacijo pri odločitvah o oblikovanju in posredovanju storitev dolgotrajne oskrbe.
- Odstraniti ovire in prepoznati priložnosti za koordinacijo dolgotrajne oskrbe v sektorjih nege in dolgotrajne oskrbe ter med njimi.
- Spodbuditi inovacije v metodah in lokacijah dolgotrajne oskrbe, da bi čim bolj izboljšali rezultate oskrbe.
- Neprestano prepoznavati in podpirati negovalce starejših in odstranjevati ovire, s katerimi se soočajo pri zagotavljanju oskrbe.
- Zagotoviti viro, infrastrukturo in fleksibilnost dolgotrajne oskrbe, ki bo zadovoljila potrebe starejših, ki se soočajo s posebnimi ovirami pri zagotavljanju ravni in različnih oblik dolgotrajne oskrbe.
- Uvesti strategije obvladovanja stroškov, izboljšanja učinkovitosti in uspešnosti uporabe virov v sistemu dolgotrajne oskrbe ter analizirati bodoče potrebe po tej dejavnosti.
- Vzdrževati primerno razmerje odgovornosti posameznika in lokalne skupnosti za stroške dolgotrajne oskrbe, da bosta zagotovljena izbira in dostop do oskrbe za vse.

Na podlagi te strategije je v zadnjem desetletju nastala vrsta regionalnih in lokalnih strategij. Posebej zanimiv je dokument **Blueprint for ageing Australia** (Dizajn za dolgoživo Avstralijo), ki so ga leta 2014 napisali strokovnjaki iz akademske sfere in nevladnih organizacij. Dokument povzema veliko izjemnega raziskovanja, ki teče v Avstraliji. V bibliografiji dokumenta je ogromno raziskovalnih poročil.

Avtorji ugotavljajo, da so za načrtovalce razvoja z vidika staranja avstralskega prebivalstva v naslednjih dveh desetletjih pomembni naslednji podatki:

- Število starejših od 64 let se bo povečalo za 85 %.
 - Odstotek starejših od 64 let se bo zvišal s 13,7 % na 18,7 %.
 - Karakteristike bodočih starejših bodo dokaj različne od prejšnjih generacij starejših.
 - Geografska razpršenost starejših v Avstraliji bo dokaj drugačna kot danes. Servisne dejavnosti se bodo približale bivalnim enotam starejših.
 - Etnična raznolikost prebivalcev Avstralije bo večja, kot je danes.
- Avtorji ponujajo načrtovalcem razvoja 17 praktičnih in pomembnih političnih priporočil na 7 področjih:
1. Gospodarske priložnosti.
 2. Zaposlovanje starejših delavcev.
 3. Dobrodelnost.
 4. Prijazna okolja.
 5. Pokojnine.
 6. Tehnologija.
 7. Kakovost življenja.

Ta področja so bila izbrana, ker poudarjajo principe, ki po mnenju avtorjev dokumenta podpirajo pravičen pristop k staranju avstralske družbe:

- So proaktivna.
- Pokrivajo velika področja.
- Izboljšala bodo kakovost življenja vseh Avstralcev.
- Prinašajo nove, inovativne poti do hitrejšega razvoja dolgožive družbe.
- So pomembna za vse Avstralce.
- Pokrivajo področja, ki jih avtorji dokumenta poznajo kot strokovnjaki.
- Avtorji menijo, da so ta priporočila osnovni gradbeni elementi za gradnjo nove, starosti prijazne Avstralije.

Priporočila so naslednja:

- Predsednik vlade mora imenovati ministra za razvoj dolgožive družbe, ki bo povezoval aktivnosti vseh vladnih resorjev za hitrejši razvoj dolgožive družbe.
- Ustanoviti mora seniorski poslovni inštitut, ki bo gospodarski inkubator za ideje starejših od 50 let (Senior's Enterprise Institute).
- Uvesti mora priznanja za inovatorje na področju trga za starejše.
- Podpreti mora kampanjo avstralskega gospodarstva za izvozne artikle za tržne potrebe starejših (Australia campaign on Australian exports for ageing marketplace).
- Izobraževanje starejših delavcev za nove kariere (reskilling).
- Enotno zavarovanje za poškodbe na delovnem mestu za delavce, starejše od 64 let.
- Spodbuditi banke, da organizirajo kampanjo 'zlatih dajalcev' za motivacijo svojih klientov za ustanovitev dobrodelnega sklada in fundacije ter jim ponuditi servisno pomoč v investiranju in distribuciji sredstev.
- Spodbuditi investiranje v gradnjo starejšim prijaznih in dostopnih najemnih stanovanj.
- Izdelati standarde za dolgoživo družbo.
- Prirediti transport potrebam starejših.
- Povečati dostopnost interneta za starejše Avstralce.
- Podpreti uspešna IKT izobraževanja, prilagojena starejšim.
- IKT industrija in strokovnjaki morajo izdelati strategijo povečane uporabe IKT tehnologije med starejšimi.
- Država mora izdelati strategijo uporabe telezdravja.
- V vse dodiplomske programe zdravstvenih delavcev je treba vgraditi izobraževanje na področju gerontologije.
- Država mora investirati v zdravstveno infrastrukturo in infrastrukturo dolgotrajne oskrbe.
- Vlada mora financirati multidimenzionalno družbeno kampanjo promocije znanja o staranju in odpravo diskriminacije starejših (agism).

*dr. Mateja Kožuh Novak, dr. med.,
strokovna voditeljica projekta Starejši za starejše*

Počitnice s tradicijo!

Vila Ana^{***} v Rogaški Slatini.

Za tiste, ki uživajte v miru in ne marate hotelskega vrveža, je prava izbira Vila Ana v Rogaški Slatini. Le 10 minut hoda do Rogaške Riviere.

V Vili Ana je na voljo **13 dvo- in troposteljnih sob z lastno kopalnico** (TV, radio, WC, tuš). V pritličju hotela se nahaja **opremljena kuhinja** (mikrovalovna pečica, hladilnik z zamrzovalnikom ...), ki je na razpolago vsem gostom, ki radi sami poskrbite za svoje želodčke.

Na voljo je tudi brezžični internet. Vila ima svojo recepcijo.

V neposredni bližini Vile Ane se nahajajo restavracije z malicami, kosili in večerjami za vsak žep. Železniška in avtobusna postaja sta oddaljeni le nekaj minut hoda.

Za vse tiste, ki uživajte v objemu termalnih vrelcev, so v bližini tudi bazeni hotelov v Rogaški Slatini in Termah Olimia.

In še namig - imejte celo vilo zase! Vila Ana je odličen prostor za praznovanje rojstnega dne, obletnice itn. (za zaključene skupine do 31 oseb).

PLAČATE 3, BIVATE 4 NOČI

(1.3.–12.6.2016)

Upokoјenci, ki so člani društva upokoјencev

78,30 EUR

Ostali gostje

87,00 EUR

Informacije in rezervacije:

T: (05) 660 74 00

E: rezervacije@hotel-delfin.si

www.hotel-delfin.si

D
delfin^{***}

A
Vila Ana^{***}

Spomini v Romuniji

V začetku marca je v romunskem univerzitetnem mestu Iasi potekal četrti sestanek partnerjev projekta Digital Timelines oziroma Spomini, ki ga na ZDUS-u vodi prof. Ana Cajnko, izvajamo pa ga v sodelovanju s programom RESje. Dvodnevni sestanek je bil predvsem priložnost, da pregledamo, kaj smo uspeli storiti na projektu od zadnjega srečanja in kaj nas še čaka do zaključka v avgustu letos.

Pred nami je kar nekaj zahtevnih nalog, med drugimi usposabljanje 10 prostovoljcev programa RESje za izdelavo »osebnega digitalnega spomina«, ki ga bodo na konkretnem primeru morali tudi izdelati. Vsak prostovoljec se bo moral povezati s svojci osebe z demenco ali določeno stopnjo izgube spomina in v sodelovanju z njimi za osebo z demenco izdelati video posnetek, sestavljen iz različnih gradiv – od fotografij ali posnetkov oseb, prostorov, predmetov ali zvočnih zapisov iz življenja te osebe. S predvajanjem video posnetka želimo spodbuditi njihov spomin in sprožiti pozitiven odziv in/ali pogovor. Glede na to, da bomo pri tem uporabljali digitalne naprave, ki jih že uporabljamo v vsakdanjem življenju, kot so tablice in pametni telefoni, izdelava osebnega digitalnega spomina ne bo zahtevala posebnih sredstev ali pa bo strošek le simboličen. V sklopu projekta smo že izdelali priročnik – na voljo bo v elektronski obliki za vse, ki bi želeli za svojca z demenco ali izgubo spomina izdelati lasten »osebni digitalni spomin«. Po opravljenem usposabljanju nas čaka zaključna konferenca projekta z naslovom »Skupaj v Spominih«, ki jo bomo 5. maja letos organizirali v Hotelu Delfin. Pričakujemo okrog 100 udeležencev, pridružili pa se nam bodo tudi tuji gostje, člani organizacije EURAG – Evropsko združenje starejših, strokovnjaki, ki se ukvarjajo s treningom spomina in z osebami s kognitivnimi motnjami.

Dijana Lukić

Bolnišnica spomina Iasi

V sklopu delovnega sestanka projekta Digital Timelines smo udeleženci konference v romunskem mestu Iasi obiskali t. i. bolnišnico Spomina. To je prva družinsko vodena, zasebna bolnišnica za osebe z demenco in izgubo spomina v tem mestu. Namen obiska je bil, da zdravstvenemu osebju in specialistom bolnišnice pokažemo aktivnosti projekta, predvsem primere »osebnih digitalnih spominov«, ki so jih partnerji izdelali do sedaj, in poročamo o pozitivnih učinkih, ki jih ima prikazovanje osebnih video posnetkov na osebe z izgubo spomina.

Romunski partner v projektu je v bolnišnici prišel v stik s priznanim profesorjem francoščine Leontejem, obolelim za demenco. V sodelovanju z njegovo hčerko bodo pripravili osebni digitalni spomin zanj. So zelo odprti do preizkušanja novih metod in načinov, kako ohraniti primerno kakovost življenja in pomagati ljudem z demenco ter kako biti v pomoč svojcem, prijateljem pa tudi profesionalnim oskrbovalcem, ki skrbijo za osebe z demenco.

Obisk bolnišnice je bil zanimiv tudi zaradi pristopa, ki ga ima zdravstveno osebje do stanovalcev. Kot nam je pojasnila vodja osebja in kot smo občutili tudi sami, goji vse osebje v bolnišnici izjemno empatijo do stanovalcev. Ne glede na to, da so majhna enota (imajo do 60 postelj, a niso zasedene vse), se trudijo s stanovalci vzpostaviti družinski odnos, saj v vsakem izmed njih vidijo svojo babico ali svojega dedka. V obravnavo in aktivnosti z njimi se vključujejo psiholog, psihiater in geriater pa tudi drugo medicinsko osebje, pri čemer se svojci in sorodniki lahko vključijo, kadar koli želijo. Del aktivnosti smo si ogledali tudi sami: pridružili smo se »igri spomina« ter petju in plesu na glasbo, ki so jo sami izbrali. Glede na to, da je bolnišnica ena prvih ustanov, ki skrbi za osebe z demenco v mestu, smo jih povprašali, ali imajo prostovoljce, ki pomagajo stanovalcem ali njihovim svojcem, pa so odgovorili, da

jih čaka še dolga pot do tega, kar imamo v Sloveniji in kar izvaja ZDUS s programom RESje že več kot deset let. Obisk smo zaključili z izmenjavo darilc, ki so jih izdelali stanovalci.

Dijana Lukić

**Sofinanciramo
avtobusni prevoz
v vrednosti
200 €**

*Bon velja za vso sezono 2016. Naročilo bona vas ne obvezuje k nakupu.
Velja za skupine nad 25 oseb. Pričetek sezone: 15.4.2016.

Celodnevno potepanje s Koroškimi splavarji

Koroški splavarji na Dravi, ki smo na Gortini prvič izpluli pred 15 - imi leti, želimo zabavni program splavarjenja približati tudi upokojemcem in invalidom. S tem namenom smo za sezono 2016 organizirali prav posebno akcijo, s katero omogočamo organizacijo izleta po res dostopni ceni. Želimo sporočiti tudi to, da je splavarjenje res primerno za upokojemce in invalide. Vožnja je nadvse mirna, prijetna in primerna za vse generacije. Večkrat pravijo, da je vožnja tako spokojna, kot bi pluli po jezeru. Res je. Naša plovna pot vodi po najlepšem in mirnem delu reke Drave, ki mu pravijo tudi Trbojsko jezero. Pa pogledimo kaj so nam napisali naši gostje iz društva upokojemcev Veliki Gaber.

„Nepozabno doživetje iz našega izleta. V objemu neokrnjene narave smo se podali na splavarsko rajžo s Koroškimi splavarji na Dravi. Program, ki se je začel s sprejemom in pogostitvijo (kruh, sol, žganje), predstavitev flosarjev z zanimivim animacijskim programom, s flosarskimi frajlami, muzikanti in flosarskim humoristom, tradicionalnim flosarskim krstom je bil res nepozaben. Poleg splavarske rajže je program vključeval še ogled hiše mojstrovin Perger v Slovenj Gradcu (edini evropski medicinar in svečar s tradicijo iz leta 1757), ter ogled kmetije Klančnik, ki leži na sotočju treh dolin Dravske, Mežiške in Mislinjske v kraju Podklanc. Ob degustaciji domače salame, jabolčnika z duhovitim govornikom gospodarjem Markom (kmet, igralec, lovec, humorist) je bilo doživetje enkratno. Za konec smo se popeljali s pravim turističnim vlakcem, po njegovi 40 ha veliki obori, v kateri domuje veliko divjadi. Izlet smo zaključili s poznim kosilom v gostilni Guštljazu Velenja.“

Joži Štrempfelj, predsednik društva upokojemcev Veliki Gaber

OBVESTILO: Podaljšana akcija za sofinanciranje avtobusnega prevoza. Zaradi velikega zanimanja podaljšujemo akcijo za korišćenja bona v vrednosti 200 € s katerim sofinanciramo avtobusni prevoz za izlet s splavarjenjem. Pokličite nas do 15. aprila in pošljemo Vam bon s katerim lahko do konca meseca oktobra 2016 koristite ugodnost sofinanciranja.

Vabimo Vas, da nas obiščete tudi Vi. Zagotavljamo Vam nepozaben izlet, poln smeha in dobre volje. Lepo Vas pozdravljamo tudi Koroški splavarji na Dravi.

Informacije: 02 87 23 333 | 040 186 508 | www.splavarjenje.com

Razpis za predloge kandidatov za člane NADZORNEGA SVETA Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola

Nadzorni svet Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola šteje 6 članov, od tega štiri (4) člane izvoli Upravni odbor ZDUS v vlogi Skupščine Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola, dva (2) člana pa izvolijo uslužbenci Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola. Sedanjemu sestavu Nadzornega sveta poteče mandat 30. junija 2016.

V sedanjem Nadzornem svetu so člani ZDUS:

ROŽCA ŠONC – predsednica

Novo mesto (PZDU Dolenjske in Bele krajine) – 2. mandat

VIKTOR MRAVLJAK – namestnik

Slovenj Gradec (PZDU Koroške) – 2. mandat

MIRKO DUIČ – član

Škofja Loka (PZDU Gorenjske) – 1. mandat

BORISLAV IGNJATOVIČ – član

Maribor (PZDU Zgornje Podravje) – 1. mandat

Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve je na 4. seji dne 10. 2. 2016 sklenila pričeti postopek za evidentiranje kandidatov za štiri (4) člane Nadzornega sveta (NS) Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola.

Zato PZDU obveščamo, naj pričnejo postopek za evidentiranje kandidatov za NS Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola. Pri tem je Komisija na podlagi posameznih informacij menila, da je njena odločitev o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati evidentirani kandidati, primerna. Komisija je sklenila, da bo kot prioritete in pomembne kriterije pri izbiri upoštevala strokovno izobrazbo in izkušnje kandidatov.

Nadalje bo upoštevala teritorialno zastopanost kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje o izobrazbi in izkušnjah, tako da imajo prednost kandidati tistih PZDU, ki doslej še niso imele svojih predstavnikov v NS Delfin hotela, in nato še tiste PZDU, ki so imele predstavnike v NS Delfin hotela najmanjkrat.

Pri izboru kandidatov za člana NS Delfin hotela bo komisija upoštevala:

- najmanj 6. stopnjo ali univerzitetno izobrazbo ekonomske, pravne ali tehnične stroke in izkušnje kandidatov – prednost imajo kandidati z menedžerskimi izkušnjami v gospodarstvu, turizmu ali na finančnem področju (kar kandidati dokazujejo z življenjepisom na obrazcu EUROPASS (objavljen na spletni strani www.zdus-zveza.si);
- teritorialno pokritost Slovenije (prednost ima PZDU, ki do sedaj še ni imela svojega predstavnika v NS Delfin hotela, in nato še tiste PZDU, ki so imele predstavnike v NS Hotela Delfin najmanjkrat);
- največje število članov, ki letujejo v Delfin hotelu ZDUS d.o.o. Izola (prednost ima PZDU, katere člani so v daljšem obdobju v največjem številu letovali v Delfin hotelu ZDUS d.o.o. Izola);
- da je član NS Delfin hotela lahko največ dva mandata;
- zaželena je tudi usposobljenost za člana v nadzornih svetih.

PZDU predložijo ZDUS – Komisiji za kadrovske, organizacijske in statutarne zadeve evidentirane kandidate za člane NS z zahtevanimi podatki in prilogami najkasneje do 11. 4. 2016.

Kdor je v društvu, ni za zapečkom

Med več kot pet sto slovenskimi društvi upokojencev, združenimi v Zvezo društev upokojencev Slovenije, jih letos deset slavi 70 let delovanja. DU Sevnica je prvo obeležilo visok jubilej. Pripravili so slovesnost in izdali zbornik, za katerega sta gradivo zbrala in uredila Marijana in Dejan Kralj.

„To je bil čas obveznih oddaj, čas, ko smo po mleko hodili bos, s pikčastimi kanglicami, ko so porodnice za moč dobile pol kilograma sladkorja, ko smo čaj sladkali z marmelado, ker sladkorja ni bilo,“ je obdobje, ko je v Sloveniji nastalo prvih deset društev upokojencev, potrebe in želje upokojencev pa so bile drugačne, kot so danes, na slovesnosti v Sevnici opisal podpredsednik ZDUS Janez Sušnik. Sevnškemu društvu upokojencev, ki ga zadnja leta vodi Marijana Kralj, je podelil veliko plaketo ZDUS, predsednici pa plaketo za zasluge pri vodenju društva. „Imate dobro vodstvo, odlično delate. Potegnite še ostale svoje ljudi iz zapečka, do tistih, ki tega ne morejo početi, pa bodite toliko humanitarni, da jih obiščete,“ je dodal podpredsednik in upokojencem zaželel, da bi čim manj hodili k zdravnikom in bi umrli stoje.

Vse lepo je 1100-članskemu kolektivu sevnških upokojencev

zaželela tudi predsednica društva Marijana Kralj. Poudarila je, da se včasih premalo zavedamo, kako dragocena je dediščina in koliko modrosti se skriva v starajoči se družbi. Opisala je dolgoletno prehojeno društveno pot in pestro društveno dejavnost, v kateri ima prednost projekt Starejši za boljšo kakovost življenja doma. Da delo v društvu teče nemoteno in dobro, so zaslužni ljudje, ki delajo v njem. Brez njih tudi uspehov ne bi bilo. Na slovesnosti so plakete ZDUS za zasluge prejeli Cvetka Biderman, Elizabeta Ernestl, Franc Ernestl, Rudi Mlakar in Milena Žnidarič, malo plaketo pa Otilija Kus.

Zbrane so na slovesnem srečanju, ki so ga popestrili mažorete Društva Trg Sevnica, folklorna skupina Spomin DU Sevnica ter baritonist Jure Klenovšek in citrarka Anja Derstvenšek, nagovali tudi predsednik Pokrajinske zveze društva upokojencev Posavje Jožef Žnidarič, direktorica Hotela Delfin Izola Nina Golob, kjer posavski upokojenci radi letujejo, in sevnški župan Srečko Ocvirk, ki je društvu podelil Listino Občine Sevnica. Upokojence je pohvalil, da so generacija, ki zaradi življenjskih izkušenj in preizkušenj izžareva veselje, ki ga druge generacije ne izžarevajo.

Nada Černič Cvetanovski

PRIJAVNICA: LIKOVNA KOLONIJA IZOLA 2016

Likovna kolonija v Izoli je uveljavljen kulturni projekt, ki ga že 18 let organizira in izvaja Komisija za kulturo ZDUS v sodelovanju s Hotelom Delfin, OI JSKD Izola in ob finančni podpori Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. **Letos bo kolonija potekala v sklopu Tedna ljubiteljske kulture od 12. 5. do 15. 5. 2016 v Hotelu Delfin, Tomažičeva 10, 6310 Izola.** Udeleženci pošljite izpolnjeno prijavnico svoji Pokrajinski zvezi (PZDU). Med prispelimi prijavicami PZDU-ji praviloma izberejo **dva udeleženca**, ki ju morajo **do vključno petka, 8. aprila 2016**, prijaviti na ZDUS (Kebetova 9, 1000 Ljubljana) s pripisom: za Komisijo za kulturo.

TEDEN
LJUBITELJSKE
KULTURE

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Tel. št.: _____ e-pošta: _____ Član DU (PZDU): _____

Če bo v hotelu prostor (o čemer se prej pozanimajte), boste lahko s seboj povabili spremljevalko oz. spremljevalca, ki plača redno ceno storitev Hotela Delfin.

Ime in priimek spremljevalca (spremljevalke) _____

Podpis kandidatke/kandidata

Podpis DU ali PZDU

*Udeleženci, ki ste se že kdaj udeležili likovne kolonije ZDUS, izpolnite samo ime in priimek ter podpis.

Pogoji za udeležbo: Udeleženci kolonije so članice in člani DU s poravnano članarino, ki jo izkažejo s člansko izkaznico.

Kotizacija za udeležence: 85,00 eur in turistična taksa (po veljavnem občinskem odloku/dan). Kotizacijo, ki delno krije stroške bivanja in prehrane, udeleženci poravnajo ob prihodu na recepciji Hotela Delfin. Potne stroške krije vsak udeleženec sam.

Doplačila: V primeru prostih kapacitet je za enoposteljno sobo treba doplačati 11,00 eur na osebo na dan (po predhodnem dogovoru z osebjem Hotela Delfin).

Za nečlane/zunanje: Udeleženci likovniki, ki ne boste bivali v hotelu, prispevate za stroške organizacije in mentorstva kotizacijo v vrednosti **23,00 eur (brez DDV)**. ZDUS vam bo za storitev izstavil račun (**zvišan za DDV**). Udeležencem z Obale bo hotel zagotovil kosilo. Prijavite se s prijavnico in navedite, da ne boste stanovali v hotelu. Od hotela boste vsi udeleženi prejeli eno slikarsko platno, vaše delo pa bo postalo last ZDUS oz. Hotela Delfin.

Vsi udeleženci: Z izpolnjeno in podpisano prijavnico potrjujete, da **ste seznanjeni z vsemi navedenimi pogoji in se z njimi strinjate** – tudi s tem, da bo vaše likovno delo postalo last ZDUS oz. Hotela Delfin.

Hotel Delfin vsem udeležencem likovnikom (članom DU in zunanjim) zagotovi:

- sponzoriranje nakupa slikarskih platen,
- okvirjanje platen, ki bodo razstavljena na 16. F3ŽO v Ljubljani,
- dobrodošlico ob začetku kolonije,
- večerjo ob zaključku kolonije in simbolično darilo za udeležence,
- kosila za udeležence z Obale.

Komisija za kulturo bo organizirala dve razstavi: prvo v Hotelu Delfin ob zaključku kolonije in drugo na Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu (28. 9.–30. 9. 2016). Tri najboljše dela, nastala na likovni koloniji, bodo nagrajena.

Po preteku roka za prijavo (8. 4. 2016) bo Komisija za kulturo ZDUS pregledala prispеле prijave. Če katera od PZDU ne prijavi dveh udeležencev, lahko prosto mesto zasede udeleženka/udeleženec iz druge pokrajine po izboru komisije. Prijavljeni kandidati/kandidatke bodo na domači naslov ali po e-pošti prejeli program dela in obvestilo o potrebnih materialih.

Za dodatne informacije se obrnite na Emo Tibaut, vodjo kolonije: **tibaut.ema@gmail.com, 031 683 897 ali Dijana Lukić**, strokovno sodelavko Komisije za kulturo ZDUS: **dijana.lukic@zdus-zveza.si, 01 62 05 481 ali 051 656 532**.

Preživite provmajske počitnice z vnuki na morju!

Upokoenci, ki so članu društva, kluba in aktiva upokoencev pri ZDUS, imajo 10% popusta na penzijske storitve.

Ugodnost za družine:

od 22.4. do 2.5.2016
en otrok do vključno
12. leta v sobi z dvema
odraslima osebama
biva brezplačno!

UPOKOJENCI	1.4.–23.4.	24.4.–26.5.	27.5.–16.6.	17.6.–14.7.	15.7.–14.8.	15.8.–10.9.
Polni penzion	47 45 €	48 €	51 €	53 €	57 €	53 €
Polpenzion	42 40 €	43 €	46 €	48 €	52 €	48 €

OSTALI GOSTJE						
Polni penzion	50 €	52 €	57 €	59 €	63 €	59 €
Polpenzion	45 €	47 €	52 €	54 €	58 €	54 €

Majska fešta v Delfinu!

2.5.-9.5.2016
Otvorite sezone s posebnimi gosti.

Ceno so v EUR na osebo na dan.

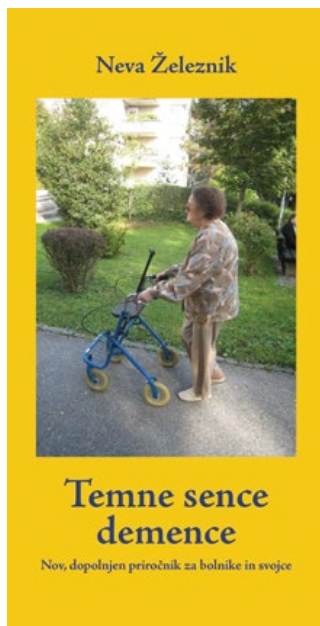
Doplačila: enoposteljna soba 11,00 EUR,
penzion 5,00 EUR, turistična taksa 1,27 EUR.
Otroški popusti.

T 05 660 74 00
rezervacije@hotel-delfin.si
www.hotel-delfin.si

delfin ***
HOTEL

Temne sence demence

Neva Železnik, novinarka, avtorica knjige o demenci *Adijo, grem domov ...* in članica projekta RESje-ZDUS je 15. marca na Trojanah predavala okrog 160 članicam Zveze kmečkih žena Slovenije. S predavanjem so bile kmetice zelo zadovoljne, saj je predavateljica govorila iz lastne izkušnje pa tudi njena govorica ni bila tako zapletena, kot je govorica zdravnikov in drugih strokovnjakov. Ker je bolnikov z demenco vsak dan več, si kmečke ženske želijo, da bi mednje, v njihova društva, večkrat prišli predavatelji, ob katerih bi imele tudi možnost, da kaj vprašajo. Najbolj jih je zanimalo, kakšni so znaki te bolezni, kdo ima največ in kdo najmanj

možnosti, da zbolijo za demenco. Izvedele so, da imajo največ možnosti: starejši ljudje, ženske, alkoholiki, narkomani, kadilci, ljudje, ki so predebeli, se premalo gibajo, imajo previsok krvni tlak, povišane maščobe, preveč sladkorja v krvi, so kar naprej v stresu, ne spijo dovolj, premalo počivajo, v vsaki stvari vidijo samo slabo in kar naprej kritizirajo vse okoli sebe, se nočejo več učiti, niti družiti s prijatelji itd. Najmanj možnosti pa tisti, ki imajo visoko izobrazbo in se celo življenje radi učijo, so od rojstva bilingvalni, se veliko gibajo na svežem zraku, zdravo jedo, pijejo dovolj vode, ne popivajo, ne kadijo, se ne drogirajo, imajo primerno telesno težo, živijo mirno, so radi v družbi ter gledajo na življenje skozi rožnata očala. Mnoge, ki imajo doma svojca, obolelega za demenco, pa je zanimalo, kako naj ravnajo z njim in kdaj bo dosegljiva pomoč na domu, ker bodo sicer omagale. Skrb za osebo z demenco namreč zahteva 24-urno ljubečo nego.

Že tretja Noč knjige

Radi berete, se pomenkujete o knjigah, spoznavate njihove avtorje in ozadje nastanka knjige? Imate ideje, žilico za dobro literaturo in bi radi sodelovali?

Na predvečer **Svetovnega dneva knjige** bo **22. aprila 2016** potekala že tretja vseslovenska Noč knjige. Na okoli **500 dogodkih** v približno **130 krajih** po vsej Sloveniji in v zamejstvu se bo povežalo več kot **110.000 ljubiteljev knjige**.

Sodelujejo knjižnice, šole, vrtci, knjigarne, kulturnice, društva ... Vsak v svojem kraju pripravi dogodek, povezan s knjigo in branjem (literarni večer, branje z gosti, pogovor, okroglo

mizo, ustvarjanje, razstavo ...). Naš cilj je z branjem povezati vse generacije, od najmlajših do najstarejših bralcev.

Prejšnja leta starejša generacija ni bila tako aktivno vključena v projekt Noč knjige. Letos še posebej vabimo starejše, ki bi jih radi pritegnili zato, ker so pomemben vir znanja in hkrati bistveni akter prenosa tega znanja na mlajše generacije. Danes se ta vloga izgublja, v okviru Noči knjige 2016 pa bi jo radi obnovili.

Vse ljubitelje knjige, še posebej starejše, vabimo, da tudi sami prijavite dogodek (pa naj gre za branje z vnuki v dnevni sobi, s prijatelji v skupni sobi doma starejših ali z vaščani pod vaško lipo). Kliknite na prijavnico dogodkov za prireditelje ali pišite na **nocknjige@gmail.com**.

Večoposameznihdogodkihpana: <http://2016.nocknjige.si/>. Noč knjige je bralni dogodek, ki ga ne smete izpustiti!

Bralnica Zdus plus priporoča

Matej Šurc
Prevarana Slovenija, ozadja slovenske osamosvojitve

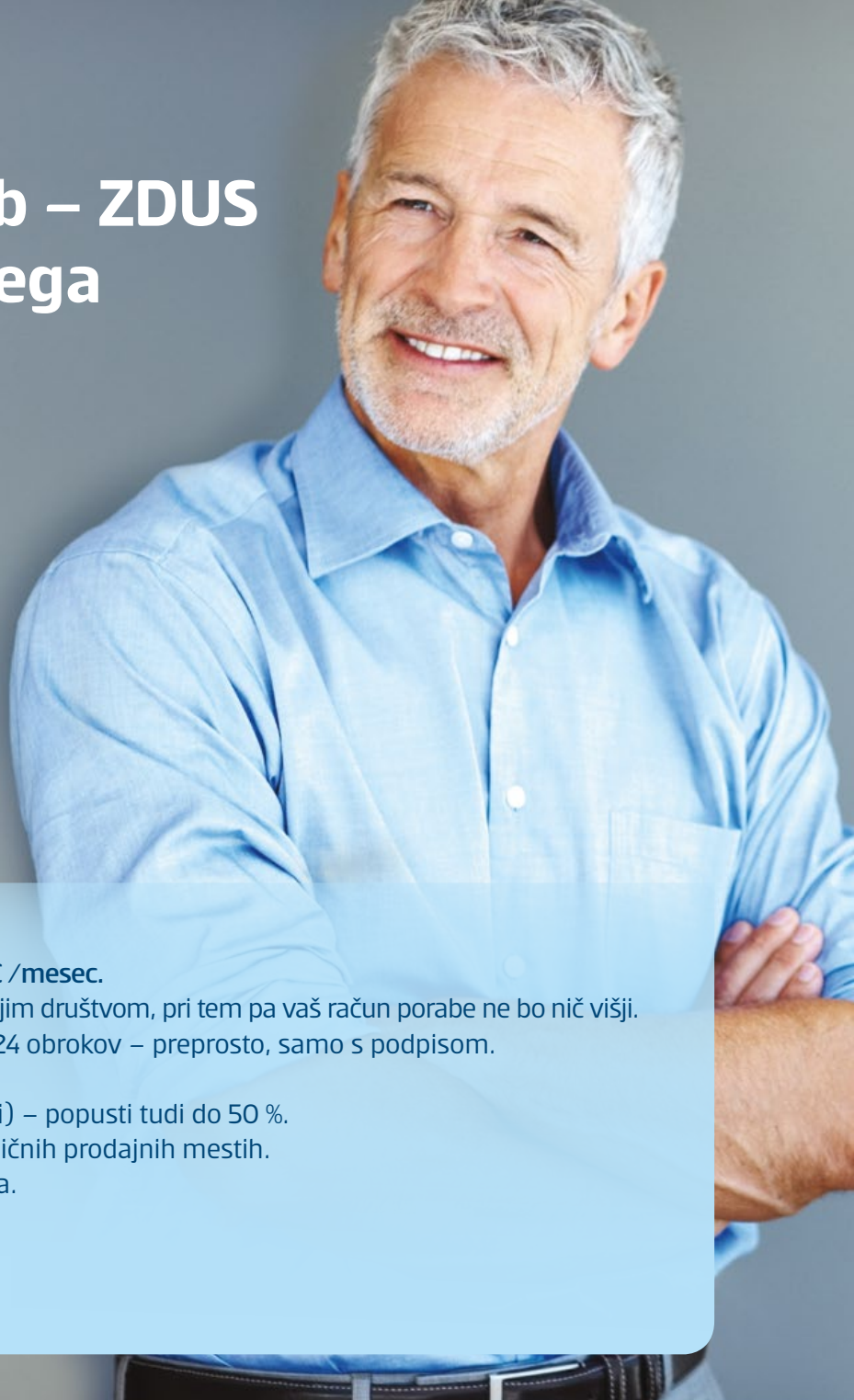
Nataša Kramberger
Brez zidu, časopisna pripoved

Erika Vouk
Lasa pur dir, poezija

Kartica Diners Club – ZDUS preprosto za vsakega upokojenca!

- Članarina znaša za prvo leto uporabe 1,5 € /mesec.
- Z vsakim nakupom s kartico pomagajte svojim društvom, pri tem pa vaš račun porabe ne bo nič višji.
- Omogoča vam nakup na obroke od 2 do 24 obrokov – preprosto, samo s podpisom.
- Omogoča vam nakupe na obroke v tujini.
- Nagradne točke (1 EUR – 2 nagradni točki) – popusti tudi do 50 %.
- Vsak mesec nove akcije in popusti na različnih prodajnih mestih.
- Brez zamenjave banke in tekočega računa.

ERSTE
Card

 Diners Club
INTERNATIONAL

PRIJAVNICA:

Da, želim kartico Diners Club ZDUS.

Naziv društva
upokojencev:

Ime in priimek:

Naslov:

Poštna št. in kraj:

Tel.: e-naslov:

Datum rojstva: Davčna št.:

Podpis prosilca:

X

**KARTICA DINERS CLUB – ZDUS
PREPROSTO ZA VSAKEGA UPOKOJENCA!
Pridružite se več kot 58.000 zadovoljnim
uporabnikom kartice Diners Club.**

S podpisom potrjujem verodostojnost navedenih podatkov in se strinjam, da mi podjetje Erste Card d. o. o., na navedeni naslov pošlje neaktivirano plačilno kartico Diners Club ZDUS. Po prejemu ponudbe za članstvo se bom sam/a odločil/a ali bom le-to izpolnil/a in dostavil/a dodatno dokumentacijo. Soglašam, da Erste Card d. o. o. osebne podatke s te prijavnice obdeluje za namen priprave ponudbe za plačilno kartico Diners Club ZDUS. Hkrati se izrecno strinjam, da podjetje Erste Card d. o. o. z menoj vzpostavi stik preko zgoraj navedene kontaktne številke, z namenom pojasnil o ponudbi Erste Card d.o.o.

**Izpolnjeno prijavnico pošljite na sedež podjetja
Erste Card, d. o. o., Dunajska 129, 1000 Ljubljana
ali skenirano pošljete prek elektronske pošte na
naslov: info@erstecard.si.**

ERSTE
Card

 Diners Club
INTERNATIONAL

C850

Za več informacij pokličite **01 5617 800**.